

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.
 Inzerati: do 9 petih vrst 1 D, od 10—15 petih vrst 1 D 50 p, večji inzerati petih vrst 2 D; notice, poslane, izjave, reklame, preklicani petih vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inzeratni davek posebej.
 Vprašanjem glede inzeratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravištvu „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knaflcova ulica št. 5, pritrilčno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje
 Telefon št. 34.
 Dopolne sprejema le podpisane in zadostne frankovane.
 Rokopisov se ne vrača.

Posamezne številke:
 v Jugoslaviji navadne dni 75 par, nedelje 1 D
 v inozemstvu navadne dni 1 D, nedelje 1-25 D
 Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

V Jugoslaviji:		V inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	D 120—	celoletno	D 216—
polletno	60—	polletno	108—
3 mesečno	30—	3 mesečno	54—
1	10—	1	18—

Pri morebitnem povzraščanju se ima daljša naročnina doplačati.
 Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakaznici.
 Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Seton Watson o Radičevi spomenici.

V „Novi Evropi“ št. 7 je priobčil Seton Watson članek o jugoslovenski politiki. Sedaj priobčujemo omenjeni list dodatek k članku, ki vsebuje njegovo mnenje o znani spomenici hrvatskega bloka. Glasi se takole:

»Odločitev g. Radiča, da je poslal na genovsko konferenco spomenico o predmetu avtonomije Hrvatske, dokazuje jasno, da on kljub vsej svoji sposobnosti za organizacijo stranke, nima nikake državne modrosti in nikakega smisla za pravo stanje in potrebe današnje Evrope.

Samo po sebi se razume, da gre konferenca molče mimo njegove spomenice ali da v najboljem slučaju izjavi, da stvar, o kateri je govorila, ne spada v njen delokrog. Jaz mislim tudi, da bi bilo popolnoma prav, ako bi konferenca tudi s svoje strani pozvala na red samega Radiča na kar najostrejši način. Jugoslovensko jedinstvo bi ne bilo vzpostavljeno, ako bi ne bilo za to ugodne situacije v Evropi in ako bi ne bilo prišlo do zmage zavezniških armad. Ali sam način, kako je bilo to jedinstvo vzpostavljeno in ustavna oblika, s katero se je odelo, to je delo izključno samih Jugoslovenov.

Ujedinjenje je iskalo in pozdravilo celokupno jugoslovensko prebivalstvo bivše Avstro-Ogrske in sprejelo je ujedinjenje vsako posamezno telo predstavnikov, kakor je bilo to mogoče sestaviti v času onega revolucionarnega vrenja in med ostalimi tudi Radič sam.

Da so kasneje ozkogrudni in manj napredni elementi v Srbiji zadobili tako nerazumno velik vpliv na državne posle nove tvorbe, temu je predvsem krivo slabo in neurejeno držanje in neudeležba državne politike s strani Hrvatov in Slovencev. Tudi lek proti takemu stanju leži v njihovih rokah, toda ako razglašajo svoje politično bankrotstvo pred Evropo, postanejo oni samo smešni in bodo še bolj škodovali prestižu Jugoslavije v svetu.

Spomnite se lačne Rusije!

Louisa de la Ramée (Quida):

Knežinja Vjera.

Roman.

»Zagrozila mi je, Noisette naj se umakne iz stojnice, ako hočem, da moja žena sodeluje pri bazarju. Ni tako naivna kakor smo mislili.«

»Kako naj bo naivna, ako je tri leta ženo? Ali naj jaz govorim ž njo? Ali poskrbiš, da izgine Noisette?«

»Kako morem poskrbeti? Kaj misliš, da se da tako lahko odpoditi?«
 Madame Nalagine je skomizgnila z rameni. »Dovolj, Sergej, povedati ti moram, da se popolnoma strinjam s tvojo ženo. Sploh ne vem, kako ste si mogli izmisliti, da nas pri bazarju spravljate v družbo s temi bolj ali manj razvpitimi gledališkimi damami.«

»To idejo je imela Jeanne, ne jaz. Hotela je povečati privlačnost prireditve s tem, da je pritegnila tudi dame od gledališča. In prav je imela.«

»Prav ali ne prav, Sergej, ampak Vjera ima vendar tudi prav. Priznaj to! In najpametneje bi bilo: glej, kako dosežeš, da Noisette do tujke izgine.«

»Kaj še! Sedaj navlašč ne! Prav gotovo bo stala v svojem paviljonu in bo prodajala. In če bi jo moral sam za lase privleči tja, prodajala bo.«

»Ali bi mogel tudi svojo ženo privleči za lase v njen paviljon?«

Vprašala je to tiho. Tudi ona se ga je bala, ker je vedela, kako brutalen zna biti. »Tiran!« si je mislila, ko se

Dr. Vinko Gregorič:

Akutna kriza v ljubljanski bolnici.

Zdravstveni odsek za Slovenijo je 14. junija t. l. na upraviteljstva vseh zdravstvenih zavodov izdal dopis tele vsebine:

Na opetovane vloge odseka za povišanje kreditov je ministrstvo za nar. zdravje z rešenjem svojim sporočilo, da so se v I. polletju 1922 proračunske dvanajstine za zdravstvene ustanove povišale za 1 milijon 506.671 Din 20 p in je istočasno odredilo, da mora odsek s temi krediti izhajati.

Odsek je poleg rednih proračunskih dvanajstina prejel zgolj 1.413.338 Din 56 p naknadnih kreditov in je po odbitku lastnih dohodkov ustanov vse te redne in izredne kredite zavodom nakazal. Vključ temu je dolg zavodov narasel skoro na 5 milijonov dinarjev. Ker ni sigurno, le-li bo s 1. julijem t. l. odobren že novi proračun, ki je pa napram sedanjim fakturnim potrebščinam za 100 % preizek, ali pa bodo na razpolago še tudi nadalje dosedanje dvanajstine, morebiti celo brez povišk, je odsek v smislu gorečnega ministrskega odloka primoran sledeče odrediti. Gospodarstvo in ves obrat drž. zdravstvenih zavodov Slovenije je prikrojiti na proračunske dvanajstine in morebitne naknadne poviške, v slučaju odobritve novega proračuna pa na 12ti del za dotični zavod dovoljenega celoletnega rednega, materialnega kredita. Ta kredit se upravlja pravočasno naznaniti. Ker prejemajo uprave zavodov zaloge v okvirju dovoljenih kreditov, pri čemur so upoštevani tudi lastni dohodki zavodov, so mesečno razpoložljiva sredstva upravnim znana. Upravištvu naj v sporazumu z vodstvom, oz. g. primarni v tem smislu uredi tudi izdatke za prehrano in za vse druge bolnišnične potrebščine. Dosedanj predpis glede dijet itd. se začasno razveljavlja. Upravištelji ne smejo odsej pod osebno odgovornostjo vršiti nikakih naročil ki bi presegala razpoložljiva sredstva zavodovne blagajne in ne sme biti ob mesečnem zaključku nikakih nepravilnih računov dotičnega meseca. Zaloge in lastne dohodke je uporabljati odsej zgolj za pokritje proračunsko dovoljenih rednih materialnih potrebščin tekočega, oziroma preteklega meseca. Vsako naročilo, ki presega dovoljene kredite, je zavrniti.

Bolnica v Ljubljani premeta na dvanajstinah mesečno 640.000 kron, drugzega nič. Plačano oskrbnino strank sprejema finančna direkcija in jo porablja za dotiranje teh 640 tisoč kron. Od naknadnega kredita je prejela ljubljanska bolnica 185.000 dinarjev leta 1922.

Da s temi dohodki ni mogoče izhajati, naj pojasnijo številke, pojasnijo naj na tu, da je tako života-renje zavoda, kjer se mora na vseh koncih in krajih bolnikom odščipati, nedostojno, in je bolj, da se zavod

zapre, ker pod takimi pogoji je vsako uspešno delovanje nemogoče. Mesečno gospodarstvo Splošne bolnice v Ljubljani brez blazinice na Studencu, brez otroške bolnice z ozirom na dovoljene dvanajstine.

Dvanajstine so izračunane na podlagi tržnih cen leta 1919!!! Poleg bolnikov mora ljubljanska bolnica preskrbljivati s hrano še 210 strežniškega osebja in sekundarijev. Mesečni poletni izdatki.

24.000 oskrbnih dni za hrano à 30 K	720.000 K
Premog poleti	140.000 »
Voda	16.000 »
Plin	20.000 »
Mestna elektrarna	3.000 »
Lekarna (zdravila, obvezila i. t. d.)	150.000 »
Potrebščine zdravnikov (instrumenti, poprave)	20.000 »
Materielne potrebščine oddelkov	40.000 »
Nadomestilo perila	50.000 »
Hlev	12.000 »
Skupni izdatki na mesec	1.171.000 K
Dovoljena dvanajstina	640.000 »
Primanjkljaj	531.000 K

Pripominjam, da je potrebščina jako nizko proračunjena, ker sedanjih 30 K pomeni v predvojnem času 60 vinarjev in za 60 v je bilo težko prehraniti eno osebo, če se pomisli, da je prvi pogoj uspešnega zdravljenja zadostna in primerna hrana. Po ukazu zdravstvenega odseka je treba tedaj štediti in porabljati samo 640.000 K. Če izdatke restringiramo na ta način, da se omeji sprejemanje bolnikov za polovico, kar je na po mojem mnenju nemogoče, ali pa da se pri sprejemanju sedanjega števila bolnikov dijeta za 50% restringira, to je najbolj malo stradaljo, kar pa tudi ni mogoče, in bi to bil najbolj surov akt brezsrčnosti, bi imeli mesečno prihranka 270.000 K. Če računamo 15.000 oskrbnih dni à 30 K, ako še nadalje pri zdravljenju in obvezilih restringiramo lekarno za 50.000 K, ako nobene perila ne nabavimo 50.000 kron, dobimo skupnih prihrankov 370.000 K. Drugod pa ni mogoče pri najboljši volji kaj prihraniti. Kljub temu imamo pa še vedno mesečni deficit 161.000 K, in to v polet-

nem času. Kaj pa po zimi, ko bo treba izdatno kuriti in narašča število bolnikov, kaj pa v slučaju epidemije, kaj pa, ko bo perilo popolnoma izrabljeno in nobenega nadomestila? Ne morem si misliti ravnanja, ki bi hotel prevzeti v takih razmerah odgovornost le en sam mesec. S temi dohodki ni mogoče pokrivati niti najbolj primitivne potrebščine takega zavoda. Se ubožnice bi ne bilo mogoče s temi dvanajstinami vzdržati.

Poprej je bila bolnica v upravi dežele Kranjske. Ta je vedno brez vsakega obnavljanja pokrivala vsakoletni deficit zavoda. Zavod se je dvignil in je na daleč okoli zaslovel. Spopolnjeval se je od leta do leta. Ali naj mar sedaj, ko je država prevzela ta zavod v svojo upravo, prične nazadovati?

Leta 1913. je bilo primanjkljaja 183.291 K, kar pomeni v sedanjih valutah 1 : 50 deficit čez 9 milijonov kron. Dežela je ta deficit brez ugovora pokrila. Leta 1916., v vojnem času, je bilo primanjkljaja 330.273 K, kar pomeni danes 15½ milijona kron. Tudi ta deficit je dežela krila s svojimi dohodki.

Se bolj žalostno so pa razmere v blazinici na Studencu. V tem zavodu imamo mesečno za bolnike in strežniško osebje 11.880 oskrbnih dni. Za vse potrebščine blazinice (kurjavo, razsvetljavo, vodo itd.) je določena dvanajstina 180.000 kron.

V blazinici hiralnici plača država za vsakega hiralca 32 K na dan; če računamo, da imamo v zavodu preskrbeti 300 do 330 oseb dnevno, bi dobil zavod na mesec, ako nam plača ta znesek, okoli 380.000 K.

Vprašam pa, ali je mogoče preskrbeti blazinice človeka z 32 K na dan, če je drugače zdrav in ne hiralac, drugače, kakor da strada? Kaj pa potrebe javnost, če vidi iz predstojnega računa, da znašajo dvanajstine 180.000 K, to je komaj polovica, kar se plača za hiralca, to je 15 K na dan? Ali ni to vnebovpijoč greh?

Da se vsaj nekoliko odpomore tem neznosnim razmeram, so se delali dolgov. Tako dolguje bolnica čez 5 milijonov kron, blazinica čez 1½ milijona kron. Toda mera je polna: Noben trgovec ne kreditira zavodu več niti novčica. Pa tudi vsak upravitelj si bo desetkrat premislil delati dolgov, ker je on sedaj osebno odgovoren.

Iz tega poročila javnost lahko sklepa, da tako ne gre dalje, ker v sličnem položaju so vse podružnične bolnice v Sloveniji. Tu ne morem nobena filarita. Vsi drugi inštituti se lahko ukinejo, javne bolnice pa se ne sme pod nobenimi pogoji ukiniti, ker bi bil to kulturni škandal.

Pravo socialno vprašanje se prične tam, kjer si človek ne more sam pomagati. Takrat je javnost zavazana priskočiti potrebniemu na pomoč in mu brez pogoja pomagati. V takem položaju je bolnik. Srečen tisti, ki ima doma vsa potrebna postrežbo. Kako nesrečen pa še le tisti, ki bi v bolnici dobil nezadostno postrežbo, nezadostno zdravljenje vsled ozkosrčnega fiskalnega postopanja nekaterih morda-dajnih krogov.

Bogastvo države je prebivalstvo države. Obresti tega premoženja je pa delo tega prebivalstva. Ali ni torej očitno, čim bolj zdravo je prebivalstvo, tem več lahko dela, tem večje so obresti državnega kapitala. Koliko se govori o narodnem zdravju, o higijeni! Ali naj pustimo, da se ta nauk tam, kjer je najbolj potreben, v humanitarnih zavodih, razveljavi? Ne! Za te zavode morajo biti vsa potrebna sredstva na razpolago. Ukinejo naj se subvenije gledališču, društvom, sijajnim prireditvam. Oni, ki hočejo posejati gledališča, koncerte itd., lahko plačajo. Vsak izmed ljudstva pa si ne more preskrbeti potrebnih sredstev, da si pridobi zopet svoje zdravje. Za te, ki nimajo sredstev, mora na skrbeti država, ki v to svrhu pobira davke. Bolnice se morajo dotirati, kolikor one potrebujejo — v prvi vrsti pa bolnik ne sme — stradati.

Javnost, Tvoja naloga je, da spregovoriš odločno besedo!

POSILAN. KUČIČ PRI ITALIJANSKEM POSILANIKU.

— Beograd, 24. junija. (Ljublj.) Po končani seji narodne skupščine, ko je bila prečitana brzojavka iz Reke o novem prevratu, je povabil italijanski poslanik grof Manzoni posl. Kučiča k sebi ter se z njim nad eno uro razgovarjal. Manzoni je skušal poslanca prepričati, da italijanska vlada absolutno ne podpira reških prekućuhov.

Pismo je poslal član trouvillskega odbora.

»Corrèze je v Trouvillu?« je vskliknila. »Nadomestiti hoče Noisette. Ubožec se lahko vesele.«

»Kdo je v Trouvillu?« je urno vprašala Vjera. Njen glas je iznenadil madame Jeanne.

»Corrèze, ma mignona!« je odgovorila knežinja, in Vjera je sedaj vedela, kdo je bil oni vesela v čolnu ob obali...

Resnično je stal na veseli veliki tenor v šotoru gospodične Noisette; namesto gesla njegove prednice je dičil šotor Corrèzeov grb. Obleden je bil kot Savojard, v rokah je držal kitaro iz slo-nove kosti, in je pel in prodajal, in denarja je kar deževalo na njegovo mizo. In daj ga je madame Jeanne iz svojega paviljona strogo opazovala, ni mogla ujeti niti enega skritega pogleda, ki bi bil namenjen knežinji Zurovi. Monil se je tako malo zanj, da je Vjera sama začela dvomiti, ali je bil Corrèze tisti, ki jo je obvestil o odhodu Noisette. Kako bi bil tudi mogel to storiti? Skoraj da se je jezila, ker ga je poprej smatrala. Proti večeru je izginil.

Namesto njega je bilo videti v Noisetteinem paviljonu rjavega, dolgega, danekoga zamora, ki je že mnogo let služil Corrèzu. Nepremično, kakor lesena podoba, je stal ter ni govoril nobene besede. V roki pa je držal zastavo z napisom: »Nesrečen, da je moral že oditi, toda ubegi svirač na kitari ni gospodar svojega časa.«

(Dalje prihodnje)

tem je vojna napovedana,« je dejala, ko se je žalostna vrnela v svoje sobe...

Naslednji dan je bil gorak in jase. Po svoji stari navadi je Vjera zgodaj vstala in je šla z Lorisom na vrta izprehod. Nič se ni bala. Njen sklep je bil storjen.

»Kaj pa mi more narediti?« si je mislila. »Več nego umoriti me ne more. Rojena Herbertova se ne da poniževati.«

Šla je preko trate mimo cvetočih rožnatih grmov do mesta, kjer je imela pregled na vso obalo od Honfleur do calvadoške pečine. Od ondat je bila videti terasa kakor trdnjavski zasip, ki so ga globoko doli lizali valovi. Sedla je na železno klop. Bilo je šele devet, v času, ko ni bil na Felicité še skoraj nihče pokonci. Mahoma je padel njej pred nogo kamen, in na kamnu je bilo privezano pismo. Na ovitku je bilo z neznan pisavo zapisano njeno ime. Odprla je pismo, ki je kakor meteor priletelo iz zraka. Citala je: »Mademoiselle Noisette je bila snoti pozvana v Pariz. Neznani prijatelj prosí knežinjo Zurovo, naj se mirno udeleži bazarja.«

Vjera je bila silno presenečena. Od kod to pismee? Morda od igralke same? Sklonila se je preko ograje iz si-vega kamenja in obrežja. Neki vesela je vesal na vso moč proč od brega. Klicala je ga, a je ni slišal ali morda ni hotel slišati. Ker se je sklanjal globoko na svojo veslo, ni mogla videti njegovega obraza.

»Kdo mi je poslal to pismo?« je razmišljala. Nikakor ni bila zadovoljna, da

se je vprašanje rešilo na ta način; ker pravzaprav se je veselila, da udari pred vsem svetom Zurova, tako zelo je že bila razkačena nad bremenom svojega zakona. »Če je res, škoda,« si je mislila in ogledovala papir od vseh strani. Jezilo jo je, da se je nekdo drznil vmešavati v njene zadeve; strgala je pismo in ga vrгла v morje.

Na gradu so danes zaradi bazarja vsi preje nego sicer. Markiza Sonnaz je bila že v svojem pestrem, z zlatom izvezenem flamskem kostumu. Govorila je in se smejala, gubančila čelo in razlagala. Zurov je stal mračnih pogledov za njo.

Ko se je Vjera bližala, je zaklicala markiza že od daleč: Pomislite, knežinja, v svojem paviljonu dobite drug vis-a-vis... Noisette so poklicali v Pariz, da se je nagloma odpeljala.

»Tako?« je vprašala Vjera malomarno. Zurov je stisnil obrvi v zavisti, da je bil premagan. »Komu daste sedaj paviljon?«

Markiza je zmajala z rameni. »To je že odločil odbor v Trouvillu. Ni bilo časa, vprašati nas.«

Vjera je tiho vprašala svojo svaki-njo: »In to je res? Ni kaka past?« »Hvala Bogu, res je,« je odgovorila madame Nalagine. »Sama sem videla brzojavko ravnateljja, ki jo nepričakovano potrebuje za neko ulogo. Baje je bila besna. Toda pomagalo ni nič, morala je odriniti.«

V tem hipu je prejela markiza Sonnaz pismo, ki je bilo silno razveselilo.

Prvi redni proračun v narodni skupščini.

Ekspozicije finančnega ministra.

Na sobotni dopoldanski seji je narodna skupščina imela priliko za največjo napetostjo poslušati obširno ekspozicijo finančnega ministra o finančnem položaju naše države. Finančni minister je uvodoma svojega govora kratko očrtal zgodovino naših financ ter tudi kratko navajal, kako je bil izdelan naš prvi redni proračun. Prvotni proračun je izkazoval 9 milijard izdatkov. Po redukciji je izkazal 7 milijard in pozneje 6,277.804.000. Končno je finančni odbor po temeljiti razpravi ugotovil in izdelal proračun, ki je izkazal prebitok 2.800.000 dinarjev.

Finančni minister je dalje omenjal, kako je vlada v zadnjih mesecih krila izdatke in koliko so znašale dvanajstine za posamezne mesece. Dvanajstina za mesec januar in februar sta znašali 5.798.270.000 dinarjev. Izdatki dvanajstin za mesec marec in april kakor tudi za maj in junij pa so znašali vsakokrat po 6 milijard 140.927.000 dinarjev. Iz teh podatkov je razvidno, da so bili izdatki zelo nedoločeni in da so se gibali med vsoto 5 in 6 milijard. Radi investicij za železniško ministrstvo so se morali v proračunu povišati izdatki. V kritje raznih izdatkov za izboljšanje železniškega prometa je ministrstvo za saobračaj predlagalo 50% povišanje železniških tarifov. Finančni odbor je tekom debate deloma proračun restringiral v gotovih postavkah, deloma dovolil gotove poviške. Na delno inicijativno finančnega odbora je bila izvršena redukcija uradnih plačil. Celokupno je bilo odpuščenih 9996 uradnikov.

V nadaljnjem svojem govoru je finančni minister podrobno razpravljal o državnih dohodkih. Med drugim je omenjal, da se je v času od septembra 1921. do 30. aprila 1922.

plačalo na direktnih davkih 116 milijonov dinarjev. Ti davki so bili določeni na 140 milijonov. Statistični podatki kažejo, da se je na teh davkih plačalo v Srbiji, Dalmaciji, Banatu, Slavoniji, Bački in Vojvodini več kot pa v Sloveniji, Bosni in Hercegovini. Podatkov iz Hrvatske pa finančni minister sploh nima.

O primanjkljaju v državnem proračunu je govoril finančni minister zelo obširno. Med drugim je omenjal dolg pri Narodni banki. Država se je v času od 1. junija 1921. do 1. oktobra 1922. zadolžila za 417 milijonov. Poleg tega se je zadolžila za mesec maj še za 80 milijonov, tako da znaša ves dolg pri Narodni banki 497 milijonov dinarjev. Obstaja pa še ostanek prejšnjih dolgov v znesku 100 milijonov. Če seštejemo vse dolge, dobimo, da znaša primanjkljaj 3350 milijonov dinarjev.

Splošno je minister ugotovil, da pri nas ne obstoja inflacija bankovcev. Celokupno je vsega v prometu bankovcev za 4600 milijonov Din.

Finančni minister je dalje omenjal važno reformo davčne uprave. Na direktnih davkih je med drugim omenil, da je bilo od 30. aprila t. l. vplačanih 116 milijonov, dočim jih ima proračun izkazanih 140 milijonov. Finančni minister je dalje omenjal uvedbo novih davkov, da se budget pokrije in izravnja.

Z velikim zanimanjem je zbornica dalje sledila zaključnim izjavam o trgovinski bilanci. Minister je priznal, da je naša zunanja trgovinska bilanca pasivna. Vendar pa se pasive od leta do leta zmanjšujejo.

Na današnji skupščini se začne debata o ekspoziciji finančnega ministra. Splošno pričakujejo, da bo kot prvi generalni govornik govoril demokratski poslanec dr. Voja Veljović, bivši finančni minister.

Politične vesti.

— Zakaj ostaneta muslimanska ministra v vladi? Na to vprašanje odgovarja beogradska »Novi list«, ki poroča: Minister za trgovino in industrijo Osman Vilović in minister za narodno zdravje Derviš Omerović, člana muslimanske skupine Maglajčić - Karamedović sta ponovno prevzela svoje dolžnosti, ker njuna ostavka ni bila sprejeta. Dosledni svojemu prejšnjemu sklepu bodo desničarski muslimani še nadalje vodili državotvorno politiko. Dasiiravno tvorijo relativno majhno skupino, bodo obdržali še nadalje dva portfelja v kabinetu g. Pašića. Kakor smo informirani, se to zgodi zato, ker se demokraci in radikali ne morejo sporazumeti, komu naj odpade eden od njunih portfeljev. Demokraci, ki imajo danes napram sedmim radikalnim šest portfeljev, zahtevajo, da se jim odstopi eden od muslimanskih portfeljev v svrhu paritete. Toda radikali nečje pristati na to. Zato bodo muslimani še nadalje obdržali oba portfelja, da ne pride do komplikacij v vladi in eventualno do krize.

— Koliko Jugoslovenov sme v Ameriko? Ameriško poslanstvo v Beogradu je sporočilo naši vladi, da se more prihodnje leto naseliti v Ameriki 6405 Jugoslovenov.

— Italijanski prestolonaslednik v Trstu. Včeraj 25. t. m. je prišel v Trst italijanski prestolonaslednik Umberto, da prisostvuje končnim tekmam telovadnega zleta.

— Habsburške intrige. Iz Bukarešte poročajo, da je rumunska vlada prepovedala Viljemu Habsburškemu, ki je pretendent na ukrajinski prestol, prihod v Romunijo, kjer je nameraval organizirati ukrajinske legije.

— Razširjenje rusko - nemške rapsalske pogodbe. Iz Berlina poročajo, da je državni kancelar sprejel zastopnike ukrajinske sovjetske republike, s katerim se je razgovarjalo o razširjenju rusko-nemške rapsalske pogodbe tudi na sovjetsko Ukrajino.

— Nemci v Češkoslovaški in avstrijsko vprašanje. Stališče nemških nacionalcev v Češkoslovaški glede avstrijskega vprašanja je precej vznemirilo socialne demokrate v Avstriji, ki sicer tudi niso preveč naklonjeni samostojni avstrijski republiki, vendar pa računajo za dejanskimi političnimi razmerami. Ob priliki glasovanja za podelitev kredita Avstriji so namreč nemški nacionalni poslanci v češkoslovaškem parlamentu podali izjavo, ki v bistvu ni nova, vendar pa je značilna za celokupno nemško politiko. Voda nemških nacionalcev v češkoslovaški republiki, ki je v naložbi zvezci z Berlinom in Dunajem, poslanec dr. Lodgeman je namreč izjavil, da glasujejo nemški nacionalci proti kreditu s prepričanjem, da izpolnjujejo s tem svojo nacionalno dolžnost. Češkoslovaški Nemci smatrajo torej polom avstrijske republike kot svojo nacionalno dolžnost. K tej izjavi pošto avstrijski socialistični listi, da je nacionalno - boljševiška in da Nemci v Češkoslovaški nečje poznati realne politike. Avstrija je v gospodarskem oziru skoraj popolnoma odvisna od Češkoslovaške. Poleg tega pa štiti pogodba v Lani Avstrijo pred madžarsko reakcijo. Ako bi Avstrija vodila sovražno politiko napram Češkoslovaški, bi morali Avstrijci takorekoč umreti lakote, pa tudi Nemci v Češkoslovaški ne bi imeli nobene koristi. — Zani-

mive so tudi izjave drugih političnih strank. V imenu nemških socialnih demokratov je izjavil poslanec Taub, da se Avstrija v sedanji svoji strukturi nikakor ne more vzdržati sama in da njegova stranka popolnoma razume težnje avstrijskega delavstva po združitvi z Nemčijo in da jih mora zato v vsakem oziru podpirati. V imenu nemških klerikalcev je rekel poslanec Feyerell, da bodo klerikalci glasovali za kredit, ker ne morejo pustiti na cedilu svojih avstrijskih tovarišev. Poslanec dr. Kafka je v imenu nemške demokratske svobodnomislelne stranke obširno razlagal avstrijski položaj ter svetoval češkoslovaški vladi, naj v bodoče ne mobilizira proti združitvi Avstrije z Nemčijo, ker je to baže v interesu češkoslovaške države. Glasuje za kredit, čeprav le samo navidezna pomoč. Nemški nacionalcem so se pridružili tudi slovaški klerikalci, ki kažejo povsod svoje sovraštvo do češkoslovaške republike.

Apel na pomoč gladnoj Rusiji.

Velika slovenska nacija, majka Dostojevskog, Puškina, Turgenjeva, Tolstega in mnogih drugih svetlih genijev, Rusija, zaštitnica svih slovenskih naroda, danas potpuno umire od gladi.

Velika, da danas nezapamćena suša u Evropi, spržila je rusku useve, uništivši jih potpuno. Ogroman deo Rusije od Volge do Urala, još od meseca septembra 1921 ostan je potpuno bez hrane 40 milijuna Slovena u najtežim mukama sistematski umire od gladi. Hiljadama hiljada nesrećnih majka ubijaju svoju decu, jer im je teško, da ih gledaju, kako se muče umirajući od gladi. Poše rata i revolucije došla je suša, a zatim je mrska glad otvorila svoje nezasluzne čeljusti, da se najnepravdnije svete nevinom ruskom narodu.

Setite se 4. avgusta 1914, kada zagroženoi Srbiji, bratski doviknu Rusija: »Ne bojte se, mi smo s vama.« Velika slovenska nacija, uzruala je tada 150 miliona svojih podanika, da zaštiti svoga brata — malenog Srbina.

Došao je trenutak, kada treba delom da dokažemo zahvalnost prema onima, koji su se vekovima borili za nas, i koji su nam pomogli, da se ujedini.

Statistika nam iznosi jedno istinitu činjenicu: naime, da je periodički svakih 20—30 godina, usled raznih prirodnih nepogoda, jedan veliki deo Rusije izložen gladiju. Budimo nepristastni posmatrači i pravedno presudimo, koji su najglavniji uzroci današnje gladi u Rusiji. Evo ih: rat, revolucija i suša. Rat je iznužio, revolucija dezorganizovala, a suša uništila poslednje životne rezerve. Makoji od ova tri uzroka bude, najveća je nesreća, koja može snaći jedan narod. A sva tri zajedno su njegova potpuna katastrofa.

Ceo se kulturni svet zainteresovao za kobnu sudbinu velikog ruskog naroda. Iz svijui krajeva stižu razni prilozi umirajući Rusiji. Budimo i mi humani. Dokažimo stvarnoću svoju plemenitosti i saosećanje njene Golgote, jer i ona saosećala na našoj.

Setite se dojučeranih groznih albanskih muka, zatim naše humane osnove Francuske. Dokažimo Rusiji, da nam se još nije ugasila ona prava slovenska ljubav, a ustalom svein, da smo dostojni kulture i civilizacije, čije je prvobitni malor i baza humanitet. — Meladin S. Logar, Beograd.

Gospodarstvo.

GOSPODARSKI POLOŽAJ V BOLGARSKU.

Bivši univ. docent Atanas Jaranov je priobčil v »Prager Presse« informativen članek o sedanjem gospodarskem položaju v Bolgarski. Ker so naši gospodarski javnosti bolgarske razmere skoraj popolnoma tuje, priobčujemo Jaranova glavna izvajanja.

Bolgarska je bila pred balkanskimi vojnami znana kot poljedelska država, ki je izvažala predvsem žito, uvažala pa po večini tekstilno blago, stroje, orodje, železo in zdravila. Po odstopitvi Dobruđe in s pridobitvijo ozemlja Rodope, kjer živi prebivalstvo skoraj izključno od tobaka, je dobila bolgarska zunanja trgovina nove forme: v zunanji trgovski bilanci se je moralo žito umakniti tobaku, ki ga Bolgarska do balkanskih vojn sploh ni izvažala. Izvoz tobaka je znašal leta 1920. 835.000.000 levov, v prvi polovici leta 1921. pa 353.000.000 levov.

Po balkanskih vojnah so se ustanovile v Bolgarski štiri nove sladkorne tovarne (ena s češkoslovaškim kapitalom), ki bi moge v normalnih razmerah kriti vse domače potrebe. Preje se je uvažal špirit iz Avstro - Ogrske, danes pa se izvažava v inozemstvo. Špirit se izdeluje iz koruze, ki raste v velikih množinah.

Vkljub temu pa ostane Bolgarska poljedelska država, katere poljedelstvo pa se vsled primitivnega obdelovanja počasi razvija. Zemlja je skoraj izključno v rokah malih kmetov, ki si le težko nabavijo poljedelske stroje. Kmetom pomaga nekoliko zadrudni sistem, ki pa še ni dovolj razvit.

Letos pa se vrhu tega uveljavljuje novi zakon o še večji parcelaciji zemlje. Po tem zakonu ne sme imeti nihče več, nego 30 ha zemlje za obdelovanje. Ker bo v smislu novega zakona država razstila vsa večja posestva, so polja obdelana že za 18% manj nego so bila do sedaj. Vsled tega in vsled skrajno neugodnega vremena bo letošnja žatev najbrž neugodna.

Nekateri narodno - gospodarski strokovnjaki se bojijo, da Bolgarska vsled nove parcelacije zemlje sčasoma sploh ne bo mogla več izvažati žita, toda ta pesimizem se zdi malo pretiran. To bi se moglo zgoditi po letih, ako bi se pomnožila industrijska obdelava poljedelskih produktov. Za več let bo izvoz žita omejen, tobak pa bo ostal še naprej glavni izvoz bolgarske trgovine.

Trgovski promet z inozemstvom, zlasti s Češkoslovaško, je v zastoju: 1.) ker se je uvozilo pred novim carinskim tarifom mnogo blaga, ki ga je sedaj v izobilju, 2.) ker morajo trgovci, ki so še iz predvojnih časov dolžniki inozemskim izvoznikom, plačati svoje dolgeve in 3.) ker veletrgovci, ki so se posluževali tujekega kapitala, danes ne dobljo zadostnega kredita.

Bolgarska se nahaja v najhušji kreditni krizi, ki jo je deloma povzročil splošen negotov položaj kot posledica svetovne vojne, deloma in v prvi vrsti pa kampanja proti kapitalu in privatnim bankam. Kreditna kriza ima za posledico ustanovitev mnogih industrijskih obratov ter je povzročila novo stagnacijo gradbenih del v Sofiji.

Stanje državnih financ ni ravno najboljšo. Letošnji državni proračun izkazuje 4.345.740.000 levov dohodkov in 4.646.163.413 levov izdatkov. Deficit znaša torej okroglo 300 milijonov levov. Po mnenju bolgarskih narodnogospodarskih strokovnjakov pa bo primanjklaj mnogo večji. K primanjklaju pa je treba še priračunati 300 milijonov stroškov za mednarodno reparacijsko komisijo in reparacijsko odplačila. Bolgarski lev je danes še vedno na oni višini, ki jo je dosegel pred približno enim letom.

— Poštni čekovni promet v Črni gori. Po odredbi ministrstva za pošto in brzojav z dne 16. junija 1922, št. 34.065 se 1. avgusta t. l. tvori poštni čekovni promet pri poštnem uradu Cetinje ter bo ta urad sprejemal tudi vplačila na položnice poštnega čekovnega zavoda v Ljubljani.

— Jadranaka banka Beograd je prevzela za Din. 10.000.000 — delne zavoda Banco Yugoslavo de Chile, a čemur se ustvarjajo trdnje vezi med našimi izselenci v Južni Ameriki in krajevino SES.

— Internacionalizacija Demava. Dne 20. t. m. je bil predložen francoski poslanek sbornici v razpravo zakonski načrt k mednarodni konvenciji, sklenjeni v Parizu dne 27. julija 1921. med državami, ki so zainteresane pri ureditvi dunavske internacionalizacije. Poročevalec je naglašal, da je potrebno, da se načrt sprejme takol in Polnace se je pridružil njegovim izjavam, naglašajoč važnost načrta za Francijo.

Kultura.

— Vrhovnik Ivan: Slava Podlimbarskemu! Narodnemu mučeniku Franu Masliju v spomin. — Izdali in založili Šentpeterski podružnici Druž. sv. C. in M. v Ljubljani, 1922. Strani 62. Cena Din. 5. Pokojnikov prijatelji je napisal to prelepo delce o Podlimbarskemu. Pokojnikovi dnevniki, pisma, spisi, razni tiskani viri in ustna izročila so bili material. Na čelu sta soneta »Domovini«, ki ju je spesnil in objavil pokojnik jedva 20 let star. Nato sledje poglavja: Mladost — Vojak — V pokolu — Pregarne — Clovek — Slovenec — Jugosloven — Slovan — Pisatelj — Proslava. — Reki iz »Gosp. Franja.« Sprejaj je slika po fotografiji z avtogramom. Tehtna knjižica se dobiva pri gei. Mihaeli Šega, glavni kolodvor v Ljubljani. Prodaja se na korist naše šolske družbe. Priporočati jo pač ni treba, ker kupi si jo vsakdo, ki je zaveden Jugosloven.

— Gledališko gostovanje Šentjakobčanov v Novem mestu. Iz Novega mesta se nam piše: Mnogo hvale sem čital po časopisih tekom letošnje sezone o šentjakobskem gledališkem odru, ampak, odkrito rečeno, kaj takega vseeno nisem pričakoval. Dali so nam dvoje del, v soboto težko rusko dramo »Spavaj moja deklica«, v nedeljo finega espija polno veseloirgo »Gospod senator«, obe igri, ki zahtevata dobrih igralcev, da uspeita. In uspeita naravnost sijajno. Take zrelosti v umetniškem podajanju in izražanju karakterizacije posameznih ulog ne bi bil nikdar pričakoval od tega baže samo eno leto obstoječega odra, ki bi mu brez pretiravanja delal krivico, če bi ga imenoval diletantskega. To težko mejo so ti mladi idealisti, rekrutirani iz samih uradniških vrst, že davno prešli in so na potu do svojega visokega cilja: umetnosti. Odlikuje jih v prvi vrsti naravno igranje, ki tako priveže gledalca nase, da mora živeti z njimi v stvari. Drugo je pa, čeprav nisem še opazil pri naših odrh, pa naj si bodo poklicni ali diletantski, da streme zlasti za tem, da je vse delo podano dovršeno v celoti brez ravnosti posameznih ulog. Najmanjša uloga ali največja, vse z isto ljubeznijo nastudirano, vse mora biti podano enakovredno dobro. To je, kar jih povzdiguje nad vse druge in kar krona njihov uspeh. Takih dveh večerov, ko so nam jih nudili Šentjakobčani, bi si želel večkrat, da nas vsaj malo zbude iz našega mrtvila, ki se je razpaslo že do skrajnosti, in našemu dramatičnemu društvu bi priporočal, da stopi z njimi v stik ter jih pridobi bodočo sezono vsaj enkrat na mesec za stalno gostovanje. In v tej nadi kičem šentjakobskemu teatru z vsem našim občinstvom: »Hvala in na svidenle!« Fr. I.

— Konservatorij »Glasbene Matice« v Ljubljani. II. javna produkcija golencev konservatorija »Glasbene Matice« v Ljubljani se vrši v ponedeljek, 26. t. m. točno ob 6. zvečer v dvorani Filharmoničnega društva. Na produkcijo vabimo v prvi vrsti stare golence in pa vse občinstvo, ki se zanima za napredek na glasbenem polju. Vstopnina prosta, pač pa se sprejemajo prostovoljni prispevki v svrhu kritja nastalih stroškov.

— Strokovno združenje jugosl. obl. umetnikov v Ljubljani. Važnost tega združenja umetnikov se je v zadnjem času opetovano naglašala od strani najmerodajnejših faktorjev v Beogradu. Podpisani odbor vabi torej oblikujoče umetnike v Sloveniji ponovno k pristopu, ker se v kratkem vrši v Ljubljani izredni občni zbor, na katerem se bodo reševale važne zadeve, ki se tičejo vseh obl. umetnikov. Kongres združenja se bo vršil 30. septembra t. l. v Zagrebu. Prijavne formulare dobe zainteresirani umetniki pri tajništvu (Tehniška srednja šola, Ljubljana) in pri gosp. ak. slikarju V. Cotiču, Majstrova ulica 17, Maribor. Pravila se na zahtevo dopošljejo interesentom, ako prilože pismu znesek 5 Din.

— 100. rojstno leto B. Smetane proslave Čehoslovaki vse leto 1924. z velikimi slavnostmi po gledaliških in koncertih. V Pragi odkrilejo Smetanov spomenik. Gotovo se spomnijo tega jubileja tudi naša opera, naša pevska društva in naši orkestri!

— Znanstveno potovanje prof. Cvijića. Naš veliki jugoslovenski geograf prof. Cvijić je na znanstvenem potovanju po Srednji, vrtovitiški in požeški županiji. V njegovi družbi so kartograf dr. Milojević, Lazić, Radovanović in trije dijaki beogradskega vsenlišča.

— Velik Balokovićev uspeh v Londonu. Londonski časopisi poročajo, da je dosegel naš violinski virtuos Zlatko Baloković pri koncertu v »Queen Hall« velik uspeh. Koncert se je vršil 13. t. m. »Times« pišejo, da ima Baloković izvrstno tehniko, sladek in do neč zvok ter hvalijo njegovo temeljito izobrazbo in visoko kvaliteto. »Morning Post« pa pravi, da dela Baloković a največjo lahkoto čudeže na gosli. Občinstvo ga je ponovno pozdravljalo s viharim plaskanjem med igranjem.

— Arkadij Averčenko v Pragi. Te dni je došel v Prago znani ruski pisatelj in humorist Arkadij Averčenko, ki se je mudil nedavno tudi v Beogradu in Zagrebu.

— Novi člani francoske akademije. Ne tri izpraznjena mesta v francoski akademiji sta bila izvoljena Pierre de Nolhae in Georges Goyau. Tretje mesto je ostalo prazno. Pierre de Nolhae je zgodovinar in ravnatelj versalliskega muzeja. Georges Goyau je profesor, specialist za cerkveno in versko zgodovino.

Veličasten pogreb Podlimbarskega.

V soboto popoldne so položili zadnje zemeljske ostanke »Gospodina Franja« k večnemu počitku v domaći zemlji. Njegova zadnja pot je bila veličastna. Na tisoče in tisoče ljubljanskega prebivalstva se je nabralo, da izkaže zadnjo čast narodnemu mučeniku in borcu za svobodo Jugoslavije. Po vseh ulicah in cestah, kjer se je pomikal veličasten žalni sprevod, je tvorila solska mladina, kakor mnogobrojno občinstvo gost špalir. Pred Narodnim domom pa je stala večtisočglava množica ljudi. Ob pol 16. uri so prenesli krsto pred Narodni dom, nakar jo je monsignor Tomo Zupan ob asistenci župnika Ivana Vrhovnika in dr. Ziberta blagoslovil. Zveza pevskih društev pod vodstvom g. Hubada je nato zapela pretresljivo žalostinko »Vigred se povrne«.

Nato se je razvil sprevod, ki ga je otvorila kavalkada Sokolov z zastavo, sledila je vojaška godba pod vodstvom dr. Cerina, oddelek vojaštva. Sokolstvo s starejšinstvom na čelu, ljubljanske srednje šole, godba »Zveze jugoslovenskih železničarjev«, zastave »Slavca« in »Ljubljanskega Zvona«. Nato so sledili prekrasni venci raznih korporacij, med njimi trnjevci venec šentpeterske CM. družbe z napisom »Gospodin Franjo«. Za tem jo sledil mrtvačji voz z zemeljskimi ostanki pokojnika, ki ga je spremljala častna straža vojaštva in Sokolstva. Za vozom so korakali pokojnikovi sorodniki in prijatelji ter rojaki iz rodne vasi. Nadalje je sledil voz pokrajinski namestnik g. Ivan Hribar, general Doikič, mnogoštevilni častniški zbor, generalni konzul češke republike dr. Otokar Beneš, vladni komisar dr. Seneković, zastopniki raznih civilnih oblasti, društvo leposlovcev in umetnikov, zastopniki društva novinarjev itd. Sprevod je zaključil oddelek vojaštva. Po celi poti do Sv. Križa je stalo na tisoče in tisoče občinstva in Ljubljana je dostojno počastila spomin »Gospodina Franja«. Na pokopališču pri Sv. Križu so položili krsto začasno v grobnico rodbine Furlan. Peyska društva so zapela »Lepo našo domovino« in »Naprej zastava Slave«. Na grobu pa sta se poslovila od pokojnika dr. Ivan Lah in župnik Fran S. Finžgar, ki sta v svojem govoru omenila zaslužno pokojnikovo delo za narod. Občinstvo na pokopališču je bilo globoko ganjeno.

Gospodin Franjo je umrl. Toda njegov duh je ostal med narodom. Slava spominu velikega narodnega mučenika.

Po izvršenem pogrebem opravili na grobu Podlimbarskega je monsignor Tomo Zupan z gospodom župnikom Vrhovnikom in dr. Zibertom opravil kratko molitev tudi na grobu Harambaši, kjer je bil od šentpeterske CM. podružnice položen krasen venec z narodnim trakom in napisom: Podlimbarski — prijatelju Harambaši. Pevski zbor pa je zapel v srce segujočo žalostinko: Blagor mu!

Sokolstvo.

— Cvetlični dan v Celju. Na Vidov dan, dne 28. t. m. se vrši cvetlični dan celjskega Sokola. Vse delo so prevzele celjske Sokolice.

— Sokolsko društvo na Viču priredi 28. t. m. na Vidov dan slavnostno akademijo in tekmo naraščaja. Slednja se vrši popoldne ob 3. naprej na Tomčevem vrtu na Olmcah, akademija pa ob 8. zvečer v dvorani sokolskega doma. Sokoli in somišljeniki sokolstva, udeležite se polnoštevilno obeh prireditelj, kjer bodo nastopali samo izbrani telovadci in telovadke!

— Sokolsko društvo na Bledu priredi 9. julija popoldne za zdraviliškim domom veliko javno tombolo v prid zgradbe novega doma.

— V četrtek, dne 29. t. m. se vrši svetilnijsko sokolsko župe v Trzinu. Za civilne goste iz spodnjih krajev, t. j. Ljubljane, St. Vida, Škofjeleke itd. je preskrbel odbor posebni vlak iz Kranja do Trziča, ki bo imel zvezo z vlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 11.28. dopol. Zanimanje za zlet je veliko, priprave v polnem teku. Udeležba utegne biti ogromna. Poleg sodelovanja polne voljaške godbe pod osebnim vodstvom dr. Cerina, bo nudila po končani telovadbi veselica sokolskega društva v Trzinu obilo zabava, plesa itd. Cena voznih listkov na izkaznice polovična. Prijateljem Sokolstva svetujemo, da se tega zleta v polnem številu udeležijo. Odbor.

— Sokolsko društvo v Cerknici priredi 28. junija ob 20. v društveni telovadnici počaščenje Vidovega dne telovadnic akademije. Obenem se opozarja okoljska društva na domač društven nastop dne 9. julija.

Zbirajte znamke
za
Jugoslovensko Matice!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 26. junija 1922.

— **Njegovo Veličanstvo kralj** se je v soboto izrazil proti pokrajinskemu namestniku Hribarju jako pohvalno o svojem bivanju na Bledu. Nenavadno je zadovoljen z njim. Njegovo Veličanstvo kraljica pa je od rajske lepote okolice blejske naravnost očarana. Kralj je pokrajinskega namestnika zagotovil, da ostane na Bledu, dokler le more, češ da lepše ko tu, ne more biti nikjer. Odhoda kraljeve dvojice je torej pričakovati šele 12. avgusta, tako da se udeležijo še prireditve prvega dne vsesokolskega zleta.

Z izleti križem Slovenije je kraljeva dvojica nenavadno zadovoljna. Dobre ceste, lepe pokrajinske slike, prijazni kraji so, ki ju mičejo; narod pa ju naravnost očarava. Dasi kralj in kraljica potujeta povsod nenapovedana, ju vendar ljudstvo spoznava ter ju povsod navdušeno pozdravlja. Kadar se vračata po isti poti nazaj, pa ju pričakujejo praznično obložene množice ter jima prirejajo prisrčne ovacije. Zato sta Slovenija in slovenski narod tako kralju kakor kraljici prirastla k srcu in se bodeta po besedah kraljevih vedno rada vračala na slovenska tla, ki so oblagodarjena s tako prirodno krasoto in ki jih obdeluje tako pridno in dobro ljudstvo. Po dosedanjih dispozicijah bode kraljeva dvojica nekaj časa provela tudi v Rogaški Slatini.

— **Pomiloščenje atentatorja Stejiča.** *Nj. Vel. kralj Aleksander I. je pomiloštil na smrt obsojenega atentatorja Stejiča. Kakor znano, je Stejič izvršil atentat na Nj. Veličanstvo po sprejetju Vidovanske ustave 1. 1921., ko je kralj nanjo prisegel. Ta o blagem vladarjevem srcu svedoča vest bode gotovo izzvala povsod najboljši vtisk.*

— **Gasilska župa žalska** je na občnem zboru v Rogaški Slatini dne 18. junija t. l. odposlala na Bled Nj. VI. vdanostno brzojavno čestitko z nastopno vsebino: Slovensko gasilstvo, zbrano na občnem zboru »Gasilske župe žalske« v Rogaški Slatini dne 18. junija, polaga pred prestol Vašega Veličanstva najvrednejše čestitke k poroki z Vašo prejasno družico. Njenim Veličanstvom kraljico Marijo ter prosí dobrega Boga, naj skrbno čuva, kar je zidilni. Na to je dobilo župno predsedstvo še tisti dan odposlano zahvalo z Bleda od Nj. VI., glaseča se: »V ime moje i Njenog Veličanstva kraljice zahvaljujem društvu na isjavnosti vjernosti i podnetim čestitajm.« — **Aleksandar.**

— **Prihod ministrov na Bled.** Iz Beograda nam javljajo, da sta snodi z ljubljanskim brzojavkom odpovala minister prosvete Svetozar Pribičević in minister za izenačenje zakonov Marko Trifković na Bled.

— **Kaj je s kraljevičem Gjorgjem.** Razni beografski listi še nadalje vprašujejo, kaj je pravzaprav s kraljevičem Gjorgjem, ali je bolan ali se mudi iz drugih vzrokov izven Jugoslavije. Prinašajo tudi razna nova poročila, katerim pa se pozna nezadovoljnost. V zvezi z Gjorgjevi ni nepravilnosti pa se spravlja poset ministra dvora Drag. Jankoviča na Bledu. Upamo, da se tako zadeva princa Gjorgja uredi in pojasni, da ne bo novega spletkarskega gradiva za razne hujšajoče elemente.

— **Vidov dan.** V sredo dne 28. junija 1922, na Vidov dan, ki se praznuje kot spominski dan preminulih boriteljev za vero in domovino, se bo v tukajšnji stolnici ob desetih daroval slovenski rekvjem. Istega dne se bo vršila in pravoslavni kapeli služba božja s parastosom ob 9. uri. V evangelijski cerkvi je služba božja kakor običajno ob 10. V državnih uradih se tega dne ne vrši služba. Delo v industrijskih, trgovskih in brtnih obratih naj dopoldne počiva. Prebivalstvo se vabi, da okraši svoje hiše z državnimi in narodnimi zastavami.

— **Proslava Vidovega dne na Bledu.** Razpored proslave zvečer: Obhod ob jezeru v povorki. Vojaška godba, godba Zveze jugoslovenskih železnice, pevci, društva, šolska mladina, občinstvo. Razstavljava Bleda. Čolni z lampijoni. Odhod ob 20.30 od zdraviliškega parka mimo hotela Malner, Toplice, Petran pred kraljevski dvorec. Podoknica kraljevskemu paru. Povratek skozi Zako. Po obhodu koncert v hotelu Evropa. Petje in godba jugoslov. železnice. Godba dravsko div. igra v Zdraviliškem domu.

— **»Vse za državo!«** »Murska Straža«, glasilo obmejnih Slovencev, izvala v članku »Jasna beseda: »Predlogi sporazumnega delovanja v državi je trdna vez ljubezni vseh sodržavljanov. Strankarski programi naj se zleknijo v eni temeljni točki: Vse za državo! Poti, ki vodijo k temu cilju, pa naj bodo v imenu božiem različne. Če že morajo biti. Država niso ministri, država smo mi! V tej borbi ne smemo nikdar pozabiti, da smo Slovenci tisti Slovencev

ci, ki smo imeli svojega kralja Sama, tisti Slovenci, katerim je skrivil valpetov bič nemških graščakov hrbet, tisti kraljev in cesarjev, tisti Slovencev, ki smo umirali na bojnih poljih za ideal svobode... Priporili smo si svobodno državo v zajednici z našimi brati Hrvati in Srbi, zato izženimo iz sebe suženjskega duha in bomo resnično svobodni ljudje. Ponosni na svoje Slovenstvo. — Ali krenejo res končno klerikalci na pot nove politike z geslom: Vse za državo! Prva izvajanja kažejo na to, nadaljna so že separatistično barvana.

— **K unkenju spomenika alpincev na Krnu.** Pred kratkim je bil odkrit na Krnu spomenik italijanskim alpincem, ki so padli pri zavzetju tega vrha. O tem smo poročali v dopisu iz Kobarida. Par dni na to pa je bil ta spomenik znatno poškodovan. Strašen vihar je nastal zaradi tega v italijanskem časopisu in fašisti koračajo dan na dan proti Kobaridu. Očitno je, da mora vsakdo obsojati zločinsko početje na Krnu, obsodbe vredna je pa tudi represalija, ki je takoj sledila s strani fašistov, ki so razbili spomenik sloven. skladatelja Volariča v Kobaridu. Oblasti so takoj pričele strogo preiskavo in, kakor se poroča iz Trsta, so bili identificirani nemudoma trije krivci, ki se nahajajo sedaj v zaporu. Slovenski občinski zastopi na Kobaridskem v svojih posebnih sklepih živo obžalujejo ta zločin ter energično ločujejo vsako odgovornost ljudstva od krivcev. Radi dogodka na Krnu so komatentni v Trstu vdrl v urad železniškega ravnatelstva ter izgnali nekatere slovenske uradnike. Posebno niko so imeli v računskem oddelku na inšpektorja Vlačica Milost, katerega obdoljujejo »jugoslovenskega nacionalizma«. Izgnali so ga z divjimi žvižgi. Izgnali so tudi nekaj nemških uradnikov. Italijanski fašisti in planinci zahtevajo, da morajo Slovenci na Kobaridskem poravnati vso škodo, da se spomenik obnovi in vsi občinski zastopi bi morali nato izkazati čast spomeniku. Fašistovski naval na Kobarid je vedno hujši. Pridrli so tudi na Drežnico pod vrhom Krna in tam so zažrali župnišče, češ, da je tamkajšnji duhovnik sovražnik Italijanov. To je seveda le pretveza za novo represalijo. Ljudje so zbegani, po Kobaridu in okolici mgoli vojaštva. Poročajo, da so dobili pri dveh dečkih album s podpisli posetnikov spomenika. Preiskava se vrši dalje. Ko bo končana, se pobavimo s to mučno zadevo po bližje. Za danes rečemo le, da Mosconijev režim prinaša Julijski Kraljevini samo nesrečo, ker razdvaja namesto da bi pomirjeval in ujedineval.

— **Radi demonstracij proti kralju odpuščen iz službe.** Prof. na veliki gimnaziji v Zagrebu, dr. Franjo Jelasić, član večine v zagrebškem občinskem svetu, je bil po izvedeni disciplinarni preiskavi odpuščen iz službe, ker se je kot uradnik in profesor težko pregrešil proti svojim službenim dolžnostim in se je izkazal nevednega časti, ugleda in zupanja, ki je združeno z njegovim poklicem, ker je kot član mestnega občinskega zastopa v seli dne 19. avgusta 1921. glasoval za predlog, da se občinski svet žalnih manifestacij povodom smrti kralja Petra nima udeležiti.

— **Iz seje mest. šol. sveta.** O zadnji redni seji mest. šol. sveta, ki se je vršila 16. junija, smo prešli sledeče obvestilo: Predsednik proglasi sklepčnost in otvori sejo. Poročila o kurencijah, personalijah in dopusti izza zadnje upravne dobe se vzamejo na znanje. Zapisnik zadnje seje z dne 28. aprila 1922 se odobri brez ugovora. Poročila o nadzorovanju zasebne dekliske osnovne in pa zasebne dekliske meščanske šole v Lichtensturnskem srotišču, I. dekliske meščanske šole, IV. deške mest. osnovne šole, zasebne deške osnovne šole salezianske in I. mestne deške meščanske šole — vse za leto 1921/22 se vzamejo na znanje in se višjemu šolskemu svetu predlože v končno odobrenje. Poročila o razvoju in dosedajni ureditvi centralnega šolskega vrta in pa z njim združenega mladinskega igrišča za vse tukajšnje šole v trnovskem predmestju se vzame na znanje. Razpravljala in sklepa se o predlogih učiteljske zbornice mestne pomožne šole o preustroju te šole. Mestni magistrat je naprositi, naj na pristojnem mestu vnovič posreduje, da se za nameravani zgradbi II. mestne dekliske osnovne in III. mestne dekliske meščanske šole v Karel Kotnikovi ulici z ozirom na njih neodločitost in zares nujno potrebo mestni občini dovoli najeti potrebni kredit. Mestni magistrat je naprositi, naj mladini iz zdravstveno-policijskih razlogov prepove ribolov in stikanje in brskanje po gnusnih kanalih v strugi Ljubljanice. Ko se dajo na nekatera interna vprašanja pedagogike in gospodarske vsebine šolskega posla, zaključijo predsedniki seje,

— **Shod za pravno vzgojo priredi ljubljansko žensko noč.** V ponedeljek, ob pol 8. zvečer v veliki dvorani hotela Union. Govorile bodo samo ženske o dostojni morali, dekliski časti, o vzgodi mladine ter o dostojni modi. Komur je res za povzdigo morale, dobrodošel!

— **»Preroda«, »nesramna ženska noč«** in dvakrat blamirani gospod Kalan. V Ljubljani se je ustanovil v »Sveti vojski« podzbor »Preroda«; vanj so bili povabljeni različni odlični gospodje, pristasi raznih političnih strank, katerim se je pridružilo tudi zastopstvo »Kola jugosl. sester« in ki je pričel intenzivno in uspešno delovanje, da se dvigne morala slovenskega naroda. List »Preroda«, ki ga je pričel izdajati, je našel prilazen odmev. V »Slovencu« se je čitala priboja nekega stujega duhovnega dostojanstvenika, ki je na tramvaju videl dve »cigansko« oblečeni ljubljanki. To je dalo povod g. Jerneju Kalanu, predsedniku odbora in glavnemu uredniku »Preroda«, da je v »Slovencu« sklical protestni shod proti »nemoralni in nesposobni noči ljubljanskega žensstva«. Naletel je na hudo obsodbo v »Jutru« in mirno odklonitev v »Slov. Narod«, kar ga je pač navedlo do tega, da je shod odgodil. Edino neki bivši dunajski policijski uradnik, danes že zelo star magistratni uradnik je pritril g. Kalanu v »Prerodu« samem pa je bilo pri vseh članih ogorčenje radi samovoljnega ravnanja g. Kalana; nekateri člani so javili svoj izstop, drugi so se dali pregovoriti za nadaljno udeležbo le pod pogojem, da gosp. Kalan javno pojasni, da shoda ni sklical odbor »Preroda«, temveč on sam kot glavni urednik istolomnega lista. Kaj bo storilo zastopstvo »Kola« na to pavšalno zaletenje slovenskega žensstva ljubljanskega, nam ni znano. Pač pa se nadaljuje v »Slovencu« gonja proti »nesramnosti« in »nemoralnosti« ženske noči v Ljubljani. Videti je, da dvojna blamaža g. Kalanu še ne zadostuje. Obžalujemo, da se je uspešno delo »Preroda« s tem fanatičnem divjanjem povsem ubilo. Zeloželim povsod več škode nego koristi. Zaradi posameznih izrodov žaliti in obsojati celoto, zaradi par nesposobnih žensk očitati vsemu ljubljanskemu žensstvu (izvzete so seveda Marilne device in »tretjerdnice«) nemoralnost v noči, pa je tako gorostasno, da ne more ostati brez odnora.

— **Odvetniška vest.** Dr. Joža Ravnik iz Bohinja, dobrovoljec iz svetovne vojne, je postavljen z dekretom ministra pravde za odvetnika v Beogradu. Pisarno je odprl začasno pri dr. Olipu, Kralja Milana 28. Za osvobodjenje in ujedinitve zaslužnega bora toplo priporočamo.

— **Stavka v Avstriji.** Radi splošne stavke v Avstriji na železnici in na pošti nismo danes dobili zveze z inozemstvom, radi česar so izostala vsa najnovejša poročila.

— **Ukinjen promet z Avstrijo.** Obrotno ravnatelstvo Južne železnice nam javlja, da je radi splošne železničarske stavke v Avstriji ustavljen do nadaljnjega celokupni osebni in tovorni promet v Avstrijo oz. iz Avstrije. Radi tega izostanejo tudi vsi mednarodni brzojavki v Jugoslavijo tako v smeri Dunaj — Trst, odhod Maribor ob 2.35 oz. 13.50 ter prihod v Trst ob 9.40 oz. 21.20, v smeri Trst — Dunaj odhod iz Trsta ob 7. oz. 19.45 ter prihod v Maribor ob 14.54 oz. 3.20. V smeri Dunaj — Zagreb odhod iz Maribora ob 1.40 vz. 14.10, prihod v Zagreb ob 5.10 oz. 17.32. V smeri Zagreb — Dunaj odhod iz Zagreba ob 11.7 vz. 20.14 ter prihod v Maribor ob 14.34 odnosno 23.35, v smeri Maribor — Pliberk ravnotako izostanejo vlaki, da le izostane tudi vlak v smeri proti Budimpešti.

— **Promet na progi Maribor — Ljutomer.** Radi stavke v Avstriji je ukinjen tudi promet na progi Maribor — Ljutomer.

— **Nov inženjer.** Na dunajski visoki šoli za poljedelstvo, gozdarstvo in kulturno tehniko je položil dne 22. t. m. inženjski izpit g. Fran Ravnik z Bleda.

— **Korošci, pozor!** Vsi oni Korošci, kateri so še državljani Avstrije, se morajo do 30. t. m. zgledati pri tukajšnjem nemškem konzulatu zaradi potnega lista. — **Udruženje koroških Slovencev** v Ljubljani.

— **Vojna akademija.** Letošnjega leta sprejme vojna akademija 320 mladeničev, ki so izvršili najmanj 4 dobrih uspehov šest razredov gimnazije ali realke. Rok prijave do 31. julija t. l. Na zahtevo pošlje brezplačno vojna akademija konkurz z natančnimi navodili in pogoji.

— **Litičane, Šmartane, Zagorjane** in Trboveljane opozarjamo na zanimiv koncert jugoslovenskih narodnih pesmi pevskega društva »Ljubljanski Zvon«, ki se vrši na praznik sv. Petra in Pavla v Sokolskem domu v Litiji.

— **Iz »Kola jugoslovenskih sester«** nam pišejo: Nelzprosnna smrt nam je vzela iz naše srede članico, gospo Magdaleno Ramovž, mater bančnega uradnika g. Ramovža. Bila je vrla narodna žena, zato se prosijo članice »Kola«, da se pogreba. Dne 26. ob 4. popoldne iz hiše žalosti Sv. Florijana ulica 19 v obilnem številu udeležijo.

— **Iz Stične na Dolanškem** nam pišejo: Letos je bilo na predvečer sv. Jovana Krstnika videti več Kresov v štiški okolici. Gorelo je tudi troje velikih kresov na hribu nad tukajšnjim cistercijskim samostanom in je ob tej priliki pri kresih sivala novoustanovljena samostanska godba, obstoječa iz gjenjencev tukajšnje zasebne samostanske gimnazije, koja dobi v bodočem šol. letu 4. razred. Sivala je pod vodstvom č. g. patra-organista. Med raznimi komadi je kaj lepo odmevala daleč na okrog naša krasna »Lepe naša domovina«. Mnogi strelji in pritrdovanje edinega

ga zvona so poveljavali ta običajni slovenski večer.

— **Umetniški atelej kiparja Lolze Dolinarja** se nahaja sedaj v novem zgrajenem paviljonu, Levstikova ulica za Mladiko.

— **Državna strokovna šola za puškarstvo** obrt v Kranju priredi ob sklepu šolskega leta dne 28. t. m. razstavo risb, puškarških in graverskih izdelkov v gimnaziji, II. nadstropje. Razstava bo otvorna v sredo, na Vidov dan, ob 10. uri dopoldne ter bo odprta isti dan od 10. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

— **Tombola Kluba Primork.** Ob velikanski udeležbi je bila večeraj ob 16. tombola Kluba Primork. Bilo je 20 dobitkov po večini v denarju. Ti dobitki so bili izdani onim osebam, ki so zalele činkvino. Med velikansko napetostjo seveda tudi z gotovimi humorističnimi opazkami pa so ljudje čakali na glavne dobitke in na tombolo. Celokupno je bilo 6 tombol. Splošno je bilo opaziti, da imajo pri tombolah posebno srečo realci. Več dijakov realke je dobilo razne dobitke. Seveda pa je bilo splošno zanimanje za prvi glavni dobitke. De-

lavec Rudolf Debevo je dobil kontrabandarija, cenjenega na 15.000 K. Sluga Jadranske banke Joško Bačar je dobil vrhniškega škrafa, vrednega 12.000 kron, dijak I. razreda gimnazije Jože Hribernik je bil obdarjen s sladkorno devico, vredno 10.000 K, uradnica Jerica Zavrtačnik pa je imela čast, da je k sebi sprejela lepo »Ursko« na fedrih, vredno 8000 K, trgovka ga. Ana Jerše je pa našla pri tomboli dobroga g. Močnika, cenjenega na 6.000 K. Velikanski pa je bil boj za zadnji dobitke za močno baterijo. Srečo je imela, da je to baterijo dobila, žena čevljarja Kristina Koropec. Baterija je vredna 4.000 K. Ostali igralci, ki so tudi imeli tombolo, so bili obdarjeni z večjimi svotami.

— **Smrtna kosa.** V Slovenjgradu je umrla, 40 let stara, ga. Marijana Zelenjak r. roj. Vrečko iz znane rodbine primarij dr. Zelenjak in ravnatelj Vrečko, na Boh. Bistrici pa ga. Iv. Heinrihar roj. Volf, soproga posestnika in lesnega trgovca. Bleg juna spomin!

Telefonska in brzojavna poročila.

RATHENAU, NEMŠKI MINISTER ZA ZUNANJE STVARI, UMORJEN.

— **Berlin, 24. junija.** Danes dopoldne je bil umorjen nemški minister za zunanje zadeve, Rathenau. Minister se je ob pol enajstih odpeljal s svojega stanovanja v ministrstvo za zunanje zadeve. Njegovemu avtomobilu je sledil ob blizu drugi avtomobil. Na nekem mestu se je drugi avtomobil približal ministrove mu vozu in tedaj so vstali neznanci, ki so sedeli v avtomobilu, na noge ter so streljali z revolverji v ministrov avtomobil. Nato so vrgli proti avtomobilu še eno bombo, nakar so se v vsej naglici odpeljali. Rathenau je kmalu nato umrl v avtomobilu. Morilci so bili trije in so imeli na obrazu krinke. V znak žalosti je zbornica prekinila sejo. Morilci so ušli in do sedaj še niso bili prijeti.

— **Berlin, 25. junija.** Rathenau je žrtve pangermanskega terorizma. Policija je odposlala nemudoma 20 avtomobilov na vse strani, da bi se izsledili zločinci. Napad se je pripravljal že dolgo časa in zločinci so premišljali, na katerem kraju bi napadli Rathenaua. Sodi se, da so zločinci trije mladi možje, stari po 25 let. Levičarsko časopisje je že nekaj dni naznanjalo monarhistično zaroto proti Rathenauu. Rathenau je star 54 let. Vlada mu je ponudila te dni posebno varnostno stražo, katero pa je odklonil rekoč, da ne more misliti, da v resnici kak Nemec izvrši grožnje. ki mu prihajajo pismenim notom. Rathenau je bil na glasu dobrega nemškega ekonomista.

SOZALJE NAŠE VLADE.

— **Beograd, 26. junija.** (Izv.) Sekcijski načelnik ministrstva zunanjih zadev g. Janković je v imenu naše vlade izrazil nemškemu poslaniku sožalje zaradi umora zunanjega ministra dr. Rathenaua.

SEJA MINISTRskega SVETA.

— **Beograd, 26. junija.** (Izv.) Radi odsotnosti nekaterih ministrov ni bila večeraj plenarna seja ministrskega sveta. Bila je le ministrska konferenca, ki je trajala od 11. do 13. Na tej konferenci so bili rešene nekatere formnosti. Predvsem je konferenca sklenila izraziti sožalje radi umora nemškega zunanjega ministra in položili venec na krsto Take Jonesca. Konferenci sta prisostvovala tudi muslimanska ministar Omerović in Vilović. Ministrski predsednik g. Nikola Pašić je dalje zaprosil notranjega ministra dr. Vojo Marinkovića, da naj še nadalje vodi posle notranjega ministrstva in naj umakne svojo demisijo. Minister notranjih zadev tej prošnji ni ugodil.

Turistika in šport.

SPARTA (KLADNO) : ILIRJA (LJUBLJANA).

Prvi dan 5 : 1.

Tekmi a glasovito Sparto iz Kladna sta bili težka preizkušnja za našo Ilirijo. Dastavno je vsak pričakoval poraz našega moštva, vendar so računali na veliko ugodnejši rezultat, zlasti, ker se je Ilirija zadnjič protiv Č. A. F. C. dobro odrezala. Ilirija ravno ni bila v slabi formi, to osobito prvi polčas. V kombinaciji je celo prekašala goste; manjkala pa ji je odločnost pred golom — to, kar se je pri Sparti izražalo v največji meri. Najslabši del moštva Ilirije je bil sigurno levi branilec Pretnar, na rovaš kolega je prvi in drugi dan padlo več golov. Halfs-liniji se je prvi dan poznalo, da je manjkal njen najboljši mož Zupančič II., medtem ko je drugi dan dobro krila. V napadu je bil se najboljši mož Učak, medtem, ko je bil Vidmarje pod običajno formo. Vratar Soklić je storil, kar je mogel. Od gotov treba omeniti srednjega krilca Burgerja, ki izborno obvlada žogo in je duša vsega moštva. Izborna je tudi obramba in pa goalman. Igra sama na sebi se je lepo razvijala. Premoči ni bila na eni, kakor na drugi strani izražena, razen v strelh na goal. Vratar gostov je fenomenalno obranil nekaj ostrih strelav in že skoro sigurno

PRIHOD NAŠIH POSLANIKOV V BEOGRAD.

— **Beograd, 26. junija.** (Izv.) Večerašja prispela v Beograd poslanik v Berlinu Lazarević in poslanik v Pragi dr. Bogumil Vošnjak.

REŠITEV VPRAŠANJA URADNIŠKE PRAGMATIKE.

— **Beograd, 26. junija.** (Izv.) Deputacije uradniških organizacij so v zadnjih dnevih obiskale tudi ministra za konstituanto, ministra financ, ministra pravde ter ministra za pošto in telegrafe. Deputacije so povsod naglašale nujnost, da se čimprej reši sedaj zelo aktualno uradniško vprašanje. Splošno so dobile deputacije vtis, da vlada pospeši rešitev tega vprašanja in da pride v najkrajšem času zakon o službeni pragmatiki pred narodno skupščino. Deputacija je obiskala tudi predsednika demokratske stranke g. Ljubo Davidovića, ki je jasno in točno izjavil, da bo z največjo naklonjenostjo skušal pospešiti sprejem uradniške službene pragmatike.

PROVOKACIJA SEPARATISTIČNIH HRVATSKIH ZEN.

— **Zagreb, 26. junija.** (Izv.) Na zagrebškem zboru je bil tvorjen bufet, ki so ga vodile članice pred dnevi razpuščenega separatističnega društva »Hrvatska žena«. Aranzirke bufeta so demonstrativno nosile društvene odznake in sploh na zboru začele voditi hrvatsko separatistično politiko. Policijsko ravnatelstvo je na odločne proteste moralo ta bufet zapreti. V resnici je bil večeraj bufet zaprt ter je na to odbor zagrebškega zbora sklenil, da vodi bufet nadalje v lastni režiji, smatrajoč za umestno, da se na taki za naše narodno gospodarstvo velepomembni prireditvi absolutno ne sme voditi politika.

PREVOZ TAKE JONESCA V ROMUNILJO.

— **Beograd, 26. junija.** (Izv.) Na večerajnji ministrski konferenci je bilo sklenjeno, da vlada položi v Subotici velik venec na krsto v Rimu umrlega romunskega politika in državnika Take Jonesca. Krsta se tekom današnjega dneva prepelje preko naše države v Bukarešto. Venec ima napis kratke vsebine: »Prijatelju naše države — vlada kraljevine Srbov Hrvatov in Slovencev.« — Na krsto položijo venec v Ljubljani tudi kralj in kraljica.

Borzna poročila.

— **Zagreb, 26. junija.** (Izv.) Zaključek. Devize: Curih 14.45, 14.625, Pariz 6.60, 6.65, London 344.—, 347.50, Berlin 22.10, 23.50, Dunaj 0.4275, 0.44, Praga 148.50, 149.50, Trst 3.615, 3.625, Newyork 76.—, 78.—, Budimpešta 7.80, 8.—, Valute: dolar 76.—, 76.50.

— **Curih, 26. junija.** (Izv.) Zagreb 1.7249, Berlin 1.479, Dunaj 0.03, Praga 10.125, Budimpešta 0.549, Milan 24.499, London 23.219, Pariz 44.549, Newyork 5.30.

Omanov goal. Polčas 2:1. V drugem polčaju, zlasti proti koncu Ilirija preveč popušča in gostje zabijejo še tri goale.

Drugi dan 5 0:

Drugi dan je Ilirija doživela še večji poraz. Če bi moštvo vzdržalo tempo, ki ga je imelo v drugem polčaju, vso igro, bi bil rezultat veliko boljši, če ne enak. V prvem polčaju so si gostje s silnim elanom priborili štiri goale. Dva sta padla iz kotov, po Pretnarjevi zaslugi. Branilec Pretnar je zadnje čase popolnoma odpoval. — poleg tega se pa odlikuje z unfair igro. Napad je bil v dobri formi, imeli pa so strahovito smolo pred vratmi — ali čez — ali aut — ali pa je držal vratar, tako so končali vsi strelji na goal. Tekmi je sodil oba dneva zagrebški sodnik g. Bošković. Imel je zelo težko nalogo radi neprestanega od sida s strani Sparte, vendar se je skazal zelo odločnega in je svojo nalogo dobro rešil. Tekmi je prisostvovalo oba dneva mnogobrojno občinstvo.

Stafetni tek po Ljubljani. Pri večerajšnjem. stafetnem teku je odneslo prvo mesto Primorje, drugo Ilirija in tretjeja Jadrano.

Atletični Jadrano (komb.) : Ilirija III.

5 : 1.

Primorje (rez) : Ilirija (rez.) 2 : 0.

Društvene vesti.

— Izredni občni zbor Strokovnega združenja oblikovalnih umetnikov v področju Sloveščine v Ljubljani se vrši dne 1. julija 1922 ob 4. popoldne v hotelu „Union“.

— Čirimetodova podružnica za Grobelno in okolico priredi dne 2. julija ob 3. popoldne veliko narodno veselico na prostem pred znano gostilno Vuga na Grobelnem. Vspored raznovrstna ter bo za duševno in telesno okrepčilo dobro preskrbljeno. Na veselo evidentno ob vsakem vremenu!

— Občni zbor I. mestne moške podružnice »Družbe sv. Cirila in Metoda v

Ljubljani se vrši dne 30. junija (v petek) ob 6. uri v pisarni C. M. družbe v Narodnem domu. Vsi p. n. odborniki in člani se vlijudno vabijo k udeležbi. — Predsednik: prof. Bartel.

— Čebelarstva podružnica za Ljubljano in okolico priredi dne 2. julija leta 1922 ob 4. uri popoldne na dvorišču ljubljanskega gradu veselico v prid društvene blaginje. Za pokrepanje gostov, prijateljev - čebelarjev bo skrbiljo v paviljonih, kjer se bo točila poleg izborne vinske kapljice in piva tudi medicinske. Da madenih štrukljev in potvije poleg drugih jestvin ne bo manjkalo, je samo ob sebi umevno. Tudi za srečolov

in šaljivo pošto je preskrbljeno. Čas bo krajšala priznana izborna godba »Zveze jugoslovenskih železničarjev«. K tej izredni prireditvi se vabi vse čebelarjem naklonjeno občinstvo.

— Pogrebno društvo »Marijana bratovščina« opozarja člane na sklep obnega zbora, da se pobira naknadni donesek po 30 K za vsakega člana dne 28. junija od 2.—5. popoldne in 29. junija od 9.—12. dopoldne in od 2.—5. popoldne v društvenem lokalu, Hrenova ulica 7. Obenem opozarja na sklep, da se smatra izstopivšim vsak član, ki dolguje enoletni prispevek. Novi člani se

sprejemajo vsak dan od 1.—2. popoldne v društvenem lokalu.

Poizvedbe.

— Poizvedba. V soboto 24. t. m. med 13. in 14. uro popoldne se je izgubila v Konjušni ulici v Trnovem od Sokličeve trgovine do Popovičevega Marofa, približno 4 metro dolga veriga. Ista ima na obeh koncih Kaveljne, na katerih so vsekane črke V. A. Pošten najditelj se prosi, da jo odda proti nagradi Trnovski pristan 14, pri Accetto.

— Pozabil je gospod dne 12. junija 1922 ob 8. v vlaku v Novem mestu en nahrbtnik in dve črni knjigi (spreje-

malni za les). Najditelj si nahrbtnik lahko pridrži, knjige naj pa vrne proti 1000 K nagrade. Naslov: I. Poženel pri A. Kobi, lesna trgovina, Ljubljana.

— Avtomobilna prometna d. d. v Ljubljani naznanja, da se je otvorila dne 14. junija 1922 redna avtomobilska zveza med Novim mestom preko Kostanjevca v Krško. Avtomobil odhaja ob 7. zjutraj iz Novega mesta in iz Krškega ob 12.

Glavni urednik:
RATO PUSTOSLEMSEK.
Odgovorni urednik:
IVAN PODRZAJ.

Samostojen knjigovodja

sprema v organizaciji in tovarniški kalkulaciji, zmožen slovenščine, srbohrvaščine, nemščine, francoščine in italijanščine, išče primerno samostojno mesto pri večjem podjetju. Dopis pod „Naspredek 4723“ na upravo Sl. Nar. 4723

Mesarija

na prometnem kraju se vzame v najem. Grem tudi za družabnika. Dopis pod „Samski mesar“, Bled 1, pošto ležeče. 4724

Traži se

kuharka i jedna sobarica za 1. jula za malu obitelj i manju kuću. Moraju govoriti njemački i imati dobre preporuke od prošlih poslodavaca. Dobra plaća za odgovarajuće osobe. Ponude pismeno ili osebno na Templeton, Zagreb, Tuškanec br. 15, 4690

Več gozdnih delavcev

se sprejme za sekane lesa. Dejo je na skord in na dnine. Plača po dogovoru. Natančna pojasnila daje Josip Mulej, Spodnja Lipnica, pošta Kamna gorica pri Radovljici. 4673

Bukova drva

polsuha, za jesensko dobavo se kupijo v vsaki množini.

Ponudbe na poštini predal 151, Ljubljana. 4699

Naicenejšje

otroške vozičke, dvokolesa raznih modelov, vsakovrstni deli za razne stroje, pnevmatika in zastopstvo malih pomožnih motorčkov za navadna kolesa. „TRIBUNA“ Ljubljana

Karlovka cesta št. 4, Zvonarska ul. št. 1

Sprejmejo se tudi popravila.

Blago za prevleko divanov in drugega pohištva v veliki izbiri, dalje različno platno in lute za tapetnike, sedlarje i. t. d. priporočila trdika

A. & E. Skabernè Ljubljana, Mestni trg 10

Najboljši šivalni stroji

„Mundlos“ Original Viktorija, šivajo naprej in nazaj, 10 let garancije. Cenik na razpolago. Trgovci popusti. Vsa popravila se sprejemajo.

Jos. Šelovin - Čuden, trgovina z zlatino, srebrino in urami, Ljubljana, Mestni trg št. 13. 4718

Sprejme se:

1 knjigovodja bilancačnik,

1 korespondent iz železne stroke, srbohrvaščine in nemščine.

Ponudbe na

Tovarno verig d. d.

v Lescah pri Bledu. 4731

J. MEDVED LJUBLJANA, Sodna ulica 7

Manufaktura na veliko

Potrjim srcemnaznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša preljubljena soproga, mama, hči, sestra, svakinja in teta, gospa

Marijana Železnikar roj. Vrečko

danes ob 8. uri zvečer v 40. letu mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb je bil v nedeljo dne 25. junija ob 4. uri popoldne.

Slovenjgradec, dne 23. junija 1922.

Rodbini: primarij dr. Železnikar, ravnatelj Vrečko.

Zahvala.

Za mnogoštevilne izraze izkazanega sožalja povodom smrti naše ljubljene matere, sestre, svakinje in tete, gospe

Marije Kremžar

in za poklonjeno krasno cvetje izrekamo najpristrčnejšo zahvalo.

V LJUBLJANI, dne 26. junija 1922.

Globoke žalujoča rodbina Kremžarjeva.

Zahvala.

Šentpeterska Ciril in Metodova odbora poklonila sta povodom pogreba Podlimbarskega venec tudi našemu očetu

Franu Podkrajšku - Harambaši.

Velečastiti monsignor Tomo Zupan je ob asistenci vel. gg. župnika Vrhovnika ter dr. Žiberta molil na grobu za pokoj njegovi duši. Zveza pevskih društev pa mu je zapela žalostinko.

Globoko ginjeni vsled tolikih dokazov izrednega prijateljstva se vsem, ki so na tako lep način počastili spomim našega očeta, najtopleje zahvaljujemo.

Ana Podkrajšek, Dušan Kazimirovič-Podkrajšek, Olga Bizjak roj. Podkrajšek.

Prodaj mlatilnico

za motorni ali vodni pogon. Cena nizka. Mihael Kavčič, Koseze pri Ljubljani.

Plavalne pasove

iz plutovine izdeluje tovarna zamaškov Jelačin & Ko. Ljubljana. 4572

Jermena

In gože za cepove, lepe biče, prave tržške bičevnike in motvoz priporočila veletrgovina Osvaid Dobelič, Ljubljana, Sv. Jakoba trg 9. — Istotam se kupi ročni voziček. 4563

Proda se mehanič. delavnica

z inventarjem v sredini mesta. Naslov pove uprava „Slov. Naroda“. 4695

Strokovni učitelj

išče čedno opremljeno mesečno sobo. Ponudbe pod „Dvor“ 4646 sprejema upravništvo.

Mesarskega vajenca

sprejme F. Bogataj, Železniki nad Skofjo Loko. 4681

Išče se

za stalno boljša, poštena sobarica za vsa hišna dela. Predložiti je sprejela. Josip Bergman, Ljubljana, Poljanska cesta 87. 4730

Sprejme se

kovaški in kelarski pomočnik

orva moč, za izdelavo napraviljcev (mesarskih voz) in podobnih boljših del. Nastop takoj. Plača v inozemski valuti. — Naslov in pogoje pove upravništvo „Slov. Naroda“. 4713

Žetonski in židarski polir

betonski in žetonarski polir

iščeta mesta, tudi venkaj. Vnosašanja na upravo Sl. Nar. pod „Beton 4752“ 4752

Inteligenten mladenič

z odlično predizobrazbo, več pisarniških poslov, slovenskega, nemškega in italijanskega jezika ter nekoliko knjigovodstva, išče primerne stalne aličasne zaposlitve, najraje kot začelnik pri kakem denarnem zavodu. Cenjene ponudbe na upravo „Slov. Naroda“ pod „Denarni zavod“. 4700

Proda se lepa hiša

močno zidana, z enim in pol oralom njeve, pet minut od postaje, na trgu pri farni cerkvi. Pripravna za vsako obrt in za letovišče. Naslov pove uprava Sl. Naroda. 4687

Mesta samostojne gospodinje

na kakem veleposrestvu ozir. pri večji boljši rodbini išče gospodična srednje starosti, zmožna vseh domačih del, prvovrstna kuharica. Ponudbe pod „Prinost 4689“ na upravo Slov. Naroda. 4689

Jščem službe

pri sobnem slikarju na Stajerskem. Nastopim takoj. — Ponudbe pod A. Z. Gornji grad, Stajersko, pošto ležeče. 4667

Kdo posodi 5.000 Din.

obrniku in posestniku za dobo šestih mesecev pod ugodnimi pogoji? Sporočila pismeno pod šifro „K. R. 17/4659“ na uprav. Slov. Naroda. 4659

Poštena snažna ženska

srednjih let se sprejme takoj k mali družini proti dobri plači. Razumeti mora kuho in lep hišni red. Ozira se samo na dostojne ženske. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 4705

Posojilo 400.000 K

se išče na 4 do 5 let proti dobrim obrestim za brezkonkurenčno podjetje v večjem trgu na deželi. Eventualno za isti znesek garant proti garanciji in 3 do 5%, proviziji. Pismene ponudbe pod „Kron 400.000—464“ na upravo Slov. Naroda. 4644

Stavbna parcela

v mestu se ugodno proda. — Naslov pove uprava Slov. Naroda. 4748

Na hrano in stanovanje

pri boljši rodbini se sprejmeta dva dijaka nižjih razredov. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 4749

Na stanovanje in hrano

se sprejme gospod. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 4761

Na prodaj

2 kobil, stari 4 in 5½ let, kočija polkita, v dobrem stanju, brek za 7 oseb s streho, dirka s kasonom, sanke in 2 celi opromi, pisalni stroj znamke „Adler“, Ponudbe pod „Priložnost 4741“, na upravo Slov. Naroda. 4741

Razpis službe.

Razpisuje se mesto knjigovodje za občinska opekarniška podjetja. Reflektira se samo na prvovrstno moč. Ponudniki s prakso v opekarniški stroki imajo prednost. Plača po dogovoru. Ponudbe je vlagati pri podpisnem uradu z navedbo zahtevkov ter s podatki in po možnosti s sprečevali o dosednji praksi do 15. julija 1922. Županstvo trga Gornja Radgona, dne 23. junija 1922.

4756 Župan: Dr. Boezio.

Strojni tehnik

z dolgoletno prakso, uspešen organizator za obrat in pisarniški obrat s prvimi referencami, specialist za množinske predmete kovinske stroke in za izsekavanje (štančanje) ter izdelavo strojev za orodje išče primerne pozicijske prejemne. Ponudbe pod „Strojni tehnik 1—88“ na Interreklam d. d. Zagreb, Illica 21. 4760

Lesne trgovce

prosim, da mi pošljejo ponudbe rezanega in tesanega lesa, drv in oglja za pošiljatve franko Postojna ali Podbrdo. V ponudbah navesti zadnjo ceno v lirah in natančne plačilne pogoje na naslov:

„Importna družba Šoča“, pošto ležeče, Ljubljana, glavna pošta. 4737

Garantovano čista svinjska**MAST**

u malim buradima od 50—kg netto može se dobiti u klanici i fabriki salame ...

E. Bignon, Vršac (Banat)

The „OLIVER“

naiboljši in naicenejši

pisalni stroj

Zastopstvo in zaloga: Ivan Gajšek, papirna trgovina v Ljubljani, Sv. Petra cesta 2.

Zastupnika

dobro uvedenog traži inozemna tvornica konzerva sa skladištem u Jugoslaviji za rajon Sloveniju.

Po što je marka svuda poznata i uvedena nije potrebno nositi uzorke stoga vrlo podesno kao nuzzaslužba koja nosi mjesečno 20.000—i više kruna. Ponudbe uputiti na Interreklam d. d. Zagreb, Illica 21 pod šifrom „Zastupnika I-83“. 4740

KOKS

samo od 5 vagonov naprej, prvovrstni za industrijske potrebe, takoj dobavni, garantirano n. pr. francoskega ali drugega izvora se proda.

Reflektanti naj se obrnejo pod „Koks 4740“ na upravo Slov. Naroda. 4750

Vsem sorodnikom in znancem naznanjam pretužno vest, da je nadvse ljubljena soproga, hči in sestra, gospa

Ivanka Heinrihar roj. Volf

soproga posestnika in lesnega trgovca,

včeraj ob 2. popoldan, v starosti 22 let, po dolgi bolezni, previdena s tolažili sv. vere, v Bogu preminula.

Pogreb nepozabljen se bo vršil v torek ob 11. dopoldan iz hiše žalosti na Boh. Bistrici.

Boh. Bistrica, dne 26. junija 1922.

Ivan Heinrihar, soprog,
in rodbina Volf.